

פרטי כל מס. ג/5

משיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום ד'
י"ד חשוון תש"א (25.10.1950) בשעה 15:12.

גורכי:

חברי הועדה:

- י. הררי - היו"ד
- פ. אילנית
- י. בר-יהודה
- ד. בר-רב-האי
- י. גיל
- ז. גלוסקא (בזכות דעה מייצגת)
- א. י. גרינברג
- צ. יהודה
- י. כסה
- ש. כץ
- ע. מיטון
- ש. מיקוניס
- ס. נורוק
- א. ציזלינג
- א. רזיאל-מאור
- י. שמחוני
- א. שפסל
- א. תכורי

מוזמנים:

- י. שפרינצק - יו"ר הכנסת
- ח. לי-אור - מזכיר יו"ר הכנסת
- י. בורג - סגן יו"ר הכנסת
- נ. ניר -
- ס. רוזטי - מזכיר הכנסת
- א. צירון - סגן מזכיר הכנסת

בעדרים:

- י. ברץ
- ס. גרבוסקי
- א. ג'רג'ורה
- ת. טובי
- נ. ילין-סור (בזכות דעה מייצגת)
- ס. יערי
- א. סזור
- י. סרלין
- ה. קוק

סדר-היום: א. הנוהג במליאת הכנסת לגבי בקשת יו"ר הכנסת מחבר הכנסת.

ב. דין ההצעות המובאות לסדר-היום של הכנסת

ג. הצעות לסדר-היום.

י. הררי - היו"ר:

פותח את הישיבה.
רשות הדיבור ליו"ר הכנסת י. שפרינצק.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

אני רוצה שאנו נבור את ההצעות לסדר-היום, אילו מן ההצעות הן בהתאם למצב החדש שנוצר לפני הפגרא קיימנו ישיבות מספר של ועדת הכנסת ודברנו שיש לשמור על נוסח של הכנסת והיה ברור שהכל מסכימים לכך. אני אינני יודע מי אשם? אבל יש אלא לא להשליט על כל חברי הכנסת, הן על שולחן המסמלה ועל כל הספסלים, את הסדר הטוב של הכנסת. כי הכנסת מלבד ערכה המחוקק היא המדינה ויש לה ערך חינוכי, והתנהגות הכנסת שלנו תעבור בירושה לכנסת הבאה. לכן אין להשאיר מטורת כזו העלולה לפוצץ את הכנסת. לאחר שעוזבים את אולם הכנסת יושבים אותם האנשים שבת אחים גם יחד ובכנסת מתלקחת האש, יש לשרש התנהגות זו ולהטיל הגבלות מסוימות.

י. הררי - היו"ר:

עתה התחלנו במושב חדש ויש ענין כה רציני, כמו התפטרות הממשלה ויש להמנהג כשורה. אמש היתה רק הישיבה השניה במושב זה והיה מקרה שהניע אותי, את היו"ר, לדרוש מאחד מחברי הכנסת שיקח את דבריו חזרה. על זה נתנה תשובה קטיגורית מאד ולכן אני מביא את המקרה לוועדת הכנסת. אני רוצה לומר שכמעט שאינני משתמש בדרישה זו שמישהו יקח את דבריו בחזרה. אולם אם אני כיו"ר השתטתי כבר בבקשה זו, היה צריך אותו חבר כנסת לקחת באופן אוטומטי את דבריו חזרה; וכזה יש ערובה שהחברים ירגישו כי אין צורך להתבטא בתוקף וצריך לקחת את הדברים חזרה. אחר-כך אפשר לברר מה היה המצב? יתכן ודרישת היו"ר היתה אבסורדית ויש לבקש אותו שיהיה יותר מרוסן. אני מבקש מועדת כנסת להסיר את הענין מעל הפרק בצורה מכובדת.

ש. סיקוניס:

כיון שהענין נובע לסיעה שלי, אני רוצה להעיר כמה הערות לדבריו של יו"ר הכנסת מבלי להכנס לכל הענין.

י. הררי - היו"ר:

אם הועדה תחליט שנכנסים לדיון אזי תעיר את הערותיך.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

אני רוצה להעיר לחבר הכנסת מיקוניס שהמקרה שארע איצו נזקף על חשבון המפלגה, כי אדם יכול להיות צדיק גמור ולהתבטא לפעמים בצורה לא נאותה.

י. הררי - היו"ר:

אני מעמיד להצבעה אם אנו מסשיכים לדון בהעדרו של חבר הכנסת וילנר, או שנדחה את הדיון לשבוע הבא ואם לא יופיע נדון שלא בנוכחותו.

ד. בר-רב-האי:

אני רציתי להפריד כאן בין האפלציה הכללית לבין המקרה הפרטי של חבר הכנסת וילנר.

ש. סיקוניס:

אני רוצה לשמול שאלה, האם האפלציה של יו"ר הכנסת היא כללית? ואם היא כללית, אני רוצה להגיד משהו.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

האפלציה שלי קשורה במקרה זה.

י. הררי - היו"ר:

עלינו להחליט אם דנים דיון אחד על חבר הכנסת וילנר ועל הענין הכללי.

ש. סיקוניס:

אני מבקש מועדת הכנסת להזמין לבירור את חבר הכנסת הכרמלי על הדברים הפוגעים לא הערתו של חבר הכנסת וילנר היתה על יסוד באופן פרטי, אלא בכנסת כולה. כי פגיעתו של חבר הכנסת הכרמלי.

י. בר-הודה:

בחרנו פעם בועדת משנה לבירור תביעות בין חברי הכנסת.

י. הררי - היו"ר:

בראשונה יש להביא את הענין לסדר-היום של ועדת הכנסת וזו טעבירה לוועדת המשנה. טענותיו נגד חבר הכנסת הכרמלי ביחס לאותו מאורע, האם יש מישהו המתנגד לכך?

א. שפטל:

אני מציע כי לישיבה הבאה יביאו העתק הסטנוגרמה של ישיבת המליאה.

ע. מיסרוב:

יכול כל חבר להרגיש שמישהו פגע בו. אולם אין לקשור את ענין הפגיעה עם בקשת היו"ר שיקח את דבריו חזרה. נניח שיתברר שעל סמך פגיעת חבר הכנסת הכרמלי הגיב בצורה זו חבר הכנסת וילנר. אולם זה לא שייך לבקשת היו"ר הכנסת.

י. הררי - היו"ר:

לפנינו שני ענינים: א) ענין יו"ר הכנסת נגד וילנר. ב) ענין חבר הכנסת מיסרוב נגד חבר הכנסת הכרמלי.

י. בר-יהודה:

פהי הבעיה שמעמיד חבר הכנסת מיסרוב? כי אם הוא מדבר על התנהגות יו"ר הכנסת - זה שייך לוועדת כנסת, ואם הוא מדבר על התנהגות חבר הכנסת הכרמלי - שייך לוועדת המשנה. כאשר בחרנו בוועדת משנה זו, הכוונה היתה למקרים כאלה. אבל אם התביעה היא נגד יו"ר השיבה, זה שייך לוועדת כנסת, כי זה קשור בנוהג מסויים.

י. הררי - היו"ר:

אני חוזר ואומר כי קודם כל יש להביא ענינים כגון אלה לסדר-היום של ועדת הכנסת וזו מחליטה להעביר לוועדת המשנה.

ש. מיסרוב:

אני רוצה להעמיד לסדר-היום של הועדה שני טעיפים: א) מדוע לא עזר יו"ר הכנסת בעד הסתערות חבר הכנסת הכרמלי. ב) פגיעתו של חבר הכנסת הכרמלי.

ד. בר-רב-האי:

אנחנו צריכים לפנינו שועדת הכנסת תהפך לוועדה לבירור תלפנות חברי הכנסת, שאם לא כן נהיה מוצפים כל-מיני תביעות. אשר לענה נגד יו"ר הכנסת - ישנה ועדת פרושים שתחליט אם יו"ר הכנסת נהג בסדר אם לאו.

י. שפרינצט - יו"ר הכנסת:

אני מציע שנחליט על הענין כאשר נדון על כל הענין, אבל אין ליצור מזה תקדים.

י. שמחוני:

הענין הזה יכול להופיע כמקרה שקרה בכנסת ונדון על כל ההצעות יחד.

פ. ח. ל. י. ס. י. מ.:

א. כי בישיבה הבאה יהיה נידון בקשת יו"ר הכנסת מחבר כנסת שיקח את דבריו בחזרה, נידון יהיה גם המקרה שארע ביחס לחבר הכנסת וילנר, וטענת חבר הכנסת מיסרוב נגד יו"ר הכנסת ותלונתו נגד חבר הכנסת הכרמלי.

ב. להזמין את חברי הכנסת וילנר והכרמלי על-מנת שיהיו נוכחים בשעת הדיון.

י. הררי - היו"ר:

עתה יש לפנינו ענין אאאאאא ההצעות לסדר-היום של המליאה, וכן הצעתה של חברת הכנסת קזיאל-נאור.

י. שפרינצט - יו"ר הכנסת:

ההצעות הטובאות אאא לסדר-היום, עתה לאחר המשבר צריכות להיות מנוסחות בהתאם לסבב. לפני ישנה הצעת סיעת הציונים הכלליים לדון בשאלת המחצבים ובאוצרות הטבע. כן ישנה הצעת חברת הכנסת למדן לדון בכשלון ארגון האספקה. אילו הצעות שאינן קשורות עם איזה מטלה שלא תהיה. אני רוצה להמנע מנסוח ששייך לפרוי-הסטוריה.

כן ישנה הצעת חברי הכנסת מיסרוב ובר-יהודה לדון במדיניות החוץ שלנו בעצרת או"ם. על הצעה זו הודעתי, כי שר החוץ ימסור הודעה ויהיו ויכוחים.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

לפני ישנה הצעה בקשר לדיוור במחנות העולים עם התקרוב החורף. לפני הודעת חבר הכנסת וילנר: הודעת הממשלה על מדיניותה הכלכלית, וכן ישנו סעיף: מדיניות הממשלה לגבי א הערבים. אני חושב כי כל הצעה לסדר-היום המכוונת לממשלה - אינה בזמנה, כי אין כתובת מעין זו. ישנן הצעות לסדר-היום כמו: האיגוד המקצועי בישראל שהכתובת היא הכנסת - זה בסדר. כן ישנה הצעת סיעת "חרות": על הענקת זכויות דיקטטוריות ש אנציב העליון לראש הממשלה. מכל מקום בכל הצעה שהשם ממשלה מוזכר - זו אינה כתובת. כי אם תהיה ממשלה על יסוד אימון, אזי הכל כשורה, אבל לפי שעה הממשלה הנוכחית אחראית רק על הביצוע.

י. שמחוני:

ישנה שאלת ניסוח ההצעות לסדר-היום בכללה, ועל זה דברו כבר בכנסת בהזדמנויות שונות. כי למשל, ההצעה המדוברת כשלוון האספקה - הכנסת מוכנה לדון בהצעה זו, אבל לא מתוך ציון שזה כשלוון. כל אחד יכול להציע כל מה שעם לבו, אבל אין לסבול חלוקת דברים לפי נושאים.

עתה יש לנו בעית הממשלה הנמצאת בטסטוס קשה של מעבר. אין איש מטיל ספק שקיימת ממשלה חוקית האחראית לפעולותיה וממשיכה לפעול ולא במקרה ממשיכה, אלא לפי קוים שתמצא לנכון לעצמה, בבקורת הכנסת. אבל אין טעם בדיונים כלליים העלולים להסתיים בהצבעת אי-אימון. הממשלה התפטרה, ולכן אנחנו נצביע לחוד והממשלה תפעל לחוד. המסקנה המעשית הנובעת מן המצב הנוכחי - כל ההצעות יכולות להופיע לסדר-היום, אבל בניסוח הוגן שהוא נחוץ תמיד בכנסת ועו תחליט מה כלול בהמשך הדיונים.

אני איבני מקבלת את עצם הצגת השאלה. אני מקבלת את העובדה שהממשלה הודיעה לצבור שהיא מבצעת את תכניתה, כי הם רוצים להיות תחת ביקורת. אבל מה טעם להתוכח על הקו הכלכלי הכללי של הממשלה אם אפשר להצביע אי-אימון? אבל אי-אימון אינו יכול להשפיע על הביצוע.

א. שפטל:

אני רק רציתי להעיר בקשר להגדרת הסמכויות הדיקטטוריות שהוענקו לראש הממשלה, אני מבקש למחוק את המלה דיקטטוריות, כי זה צורם את האוזן.

י. בר-יהודה:

אני רוצה לומר בקשר לניסוח מצד המציעים - אני חושב שיש רשות להציע כל דבר ובלבד שלא יהיה בו משום עלבון אישי. לו היו כותבים והופכים את ראש הממשלה לדיקטטור - דבר כזה אסור להכנס, כן הדבר לגבי כשלוון פעולה - אין בזה משום עלבון אישי. זה שמציע הוא הקובע מה הוא רוצה להציע, הוא רוצה שידונו על כל דרכי האספקה בכללותם, אבל אם יש בזה משום עלבון, צריך לשנות את השם.

הממשלה הזאת ממשיכה לפעול באופן חוקי, אולם כמתווה קו פוליטי-אינה קיימת, כי קו פוליטי - זה ענין של אימון, ועל זה אפשר לענות אני מאמין, אני לא מאמין. אולם מה עושה הממשלה? מה אומרת הממשלה באו"ם? על זה אני מוכרח לדון. ואם אני בניסוח שלי מדבול על עמדת הממשלה שלנו בעצרת או"ם - אני חושב שזה בסדר. כי בזה אני מבקש אינפורמציה על הופעתנו בעצרת או"ם. אני יכול לדרוש לאשר את הדברים או לא לאשר. כן אפשר להציע פעולות הממשלה בנוגע למיעוט הערבי בשטחים מסוימים. כלומר אני יכול לדרוש שידונו על המצב העובדתי. נראית לי כנכונה גם ההבדלה של היו"ר.

ה. בר-רב-האי:

אני רוצה להעיר להגדרת חבר הכנסת בר-יהודה האומר שיש להסנע בניסוח ההצעות לסדר-היום מבטוי מעליב, לי נדמה שיש להסנע גם מהוצאת פסק-דין למפרע - זה עלול להכשיל את הדיון. יתכן ויש רצון משותף להכנס לדיון, אבל אם מציעים לדבר על כשלוון האספקה סותמים בזה את הדרך.

אני אומר כי יש לקחת את הדברים בצורתם הפוזיטיבית, כלומר יש לדבר על מצב האספקה ויתכן ונביע למסקנה שזה כשלוון הממשלה. לכן אני מציע לאחד את שתי ההצעות, כלומר יש להוציא בניסוח ההצעות את השם ממשהי כן לנסח בצורה שלא יהיה בזה משום קביעת עמדה למפרע. לא כן הדבר לגבי ההצעה של הענקת הזכויות הדיקטטוריות של הנציב העליון לראש הממשלה - לכשנדון בהצעה הזו נברר ונסביר מהן זכויות אלה? אבל אין צורך להכניס מושגים הקובעים עמדה למפרע; ~~הצעת עמדה~~ שלילית שוללים את הדרך לבירור.

אני מוכן להקנות ליו"ר את הזכות לתקן את ניסוח ההצעות לסדר-היום. יש לאחד את ההצעות בצורה פוזיטיבית מבלי שיהיה בניסוח ההצעות פסק-דין למפרע. יו"ר הכנסת ~~בני~~ אהמביר מעל במת הכנסת - אין ממשלה ואין כתובת והממשלה אינה יכולה לענות על שאלות כלליות. מצב הממשלה בתקופות כאלה הוא קשה, ובמקרה של פיזור הבית, נזהרת הממשלה מלהכנס לדיון על דרכי הפוליטיקה שלה. היא מנהלת את הענינים בתוקף החוק המטיל עליה

ד. בר-רב-האי:

לנהל את העניינים, ואני פניח שהיא תתרכז בעניינים שוטפים ולא בדרוש מפנה הכרעות פטויות. הבית מקבל אותה בתור מפסלה חוקית ולא נכבד עליה בתקופת הפעור, גם למפסלה כזו יש איזה שהיא פוליטיקה בעניינים שוטפים שלה, והיא אצ משמשת כתובת לשאלות ולברורים ביחס לפה שהיא עושה. אין מצב כזה שאין כתובת. הבית, אפנים, יודע שהבעת אי-איסון בתור מסקנה של דיון-נוסלת בחלף ריש, זה לא מונע את הבית להביע את דעתו לגבי אותם הדברים שהמפסלה עושה במסך 3-4 חודשים. המפסלה צריכה לשמוע את דעת הבית. לכן אפשר רק לדון על עמדת המפסלה באו"ם. אני חושב, כי לכל ההצעות בין שהן מוצעות בצורה כללית או בצורה קונקרטית, כל זמן שהמפסלה קיימת, אפשר לדון עליהן.

ה. סימני:

אני חושב שיו"ר הכנסת מסוכנע שקיימת מפסלה, לכן אפשר להעמיד שאלות בקשר למפסלה. אשר לשאלה אם המפסלה מנהלת פוליטיקה או לא - כל-אחד יכול לקבוע מה שמסע לנהל פוליטיקה? המפסלה גם בארץ וגם באו"ם אינה מנהלת פוליטיקה חדשה, מספיק שהיא מסכימה את הקו הישן שלה בסדיניות החוץ והפנים. השאלה היא - אם הצעה לסדר-היום יכולה ליפול? והן אנו יודעים, כי המפסלה פועלת בכל ששחי החיים.

אולם אינני מבין מדוע לא לנסח הצעה בצורה זו של הענקת הזכויות הדיקטטוריות של הנציב העליון לראש המפסלה, הן על כך דברו כל האנשים בארץ. אני חושב שיהיה מיותר להזכיר בסדינת ישראל כי היו אנשים שיטנו בלשרון בתוקף הזכויות הדיקטטוריות של הנציב. לכן אני חושב שכל ההצעות שהוכנסו, יכולות להופיע בצורתן ואפשר להזכיר בהצעות את המלה "כשלון", שאם לא כן אני מבקש להכניס לסדר-היום את חיפוש הלילה בדפוס בחיפה.

א. רזיאל-נאור:

יו"ר הכנסת קרא לפנינו את רשימת ההצעות לסדר-היום, אני יודעת שהיו כמה הצעות שאלנו ביחס לכבישת הסחר. אשר לעצם הויכוח - הרי המפסלה קיימת לפי אותו סעיף שקראו פה והיא פועלת לפיו. אחד מתפקידיה הוא לתת את ההסברה וההנמקה על מה שהיא עושה. על-כן אני תומכת בהצעה, כי אין להכחין בהצעות, ואין להסיר מסדר-היום את ההצעות שבהן מוזכרת המלה "מפסלה".

אשר לזכויות הדיקטטוריות של ראש המפסלה - הרי אלה הן זכויות הנציב העליון ולכן אין זו בעיה של ניסוח.

פ. מילני:

בניח, ואנו מקבלים את ההנחה שההצעה המוגשת לסדר-היום צריכה להתקבל על כל חלקי הבית. אולם אני קובעת עובדה, למשל, שהיתה התנפלות של שומרי שבת על יולדת והיתה תגובת המשרה, כלומר העובדות ישגן ועל זה אפשר להתווכח. כן הדבר לגבי ניסוח ההצעה: כשלון בארגון האספקה - אותו חבר מבקש שהכנסת תכנס לבעיה. המפסלה התפטרה והביעה אי-איסון לעצמה, ויכולה להיות במצב זה 6 חודשים, ההצעה יכולה להיות פכוונת למפסלה שהולכת ושבתאות שח קבלה אי-פעם איסון.

א. ברינגר:

אני חושב שאנחנו שועים לגבי המצב נתונים בו. המפסלה התפטרה ונשארת לכהן בתוקף האחריות, ואתם רוצים שמחר יבוא שר החוץ, סר שרת, ויספור דין-וחשבון על המצב הפוליטי? המפסלה הנוכחית לפרות היותה במיעוט היא פנהלת את ענייניה בצורה זו ומחר תבוא מפסלה אחרת ותנהל אחרת את העניינים. המפסלה כבר אינה רוצה למלא את תפקידיה, אבל היא מפלאת אותם בתוקף החוק. בכל העולם נהוג שמפזרים את הכנסת במצב כזה.

מפסלה הוגנת אינה פתוה קוים פוליטיים חדשים - היא מוציאה לפועל, ולכן אין יכולים לבוא ולומר שהמפסלה לא תעשה חיפושיים - נתק הקשר בין הכנסת לבין המפסלה, ולכן אין טעם לבוא ולמסור דין-וחשבון, ואין אנו יכולים לחוקק חוקים בשביל המפסלה, אנחנו במצב של פיזור. הכנסת צריכה להתרכז עמה, אך ורק בעניין הבחירות, או בחוקים נצחיים של המפסלות הבאות.

י. כפה:

אני חולק על דעתו של חבר הכנסת ברינגר לא מבחינת הקונסטטוטוציה, אלא מבחינת העובדות. המפסלה נשארת בתוקפה ופועלת, אבל הכנסת אינה יכולה להביע לה אי-איסון יכולות לבוא כל-מיני שאילמות, קובלנות, אבל הצעה לדון על פוליטיקה כלכלית - הכנסת לא נתנה לשר האוצר להופיע, מאחר שיש מסבר במפסלה ולכן אי-אפשר להסתמך על המפסלה כי היא למרות הכל תפעל. הכנסת יכולה להחליט על פרטים שונים, אבל לא אצאצא יכולה לדרוש בירור כללי ביחס לעניין זכויות דיקטטוריות, הרי אנו דרשנו מהנציב שהוא ינהג בארץ כשם שנוהגים באנגליה לגבי מקרי טפטרות.

י. גיל:

אינני חושב שיכולים למנוע מחבר הכנסת
לנסח את ההצעה כפי שהוא מבין. למשל, לו
לדעתי לא היה זה כשלוך בדרכי האמפיקה, לא היה צאצא מציע כך את הצעתו.
ואלה האומרים, כי יש בניסוח מעין זה קביעת עמדה למפרע - אני חושב שזוהי
צנזורה על חיי הכנסת.

דברו כאן על הוצאת פסק-דין למפרע - אני
חושב כי אלו הן עובדות, ועל יסוד העובדות אותו חבר כנסת מנסה בירור
והכנסת תחליט אם זו עובדה נכונה או לא.

אשר לעמדת חבר הכנסת גרינברג - האומר מאחר
שהממשלה התפטרה אין הכנסת יכולה לדון - אם הממשלה ממשיכה לפי חוקת המעבר, אזי
היא מפלאת את רצון הכנסת, והכנסת יכולה לומר לממשלה כיצד עליה לנהוג? זו
לא שאלת איסון, אלא קו שלפיו צריכה הממשלה ללכת עד הבחירות הבאות, וגם
בשאלה זו אין למנוע מחבר כנסת לקרוא לממשלה בשמה.

א. תבורי:

השאלה היא אם אנחנו יכולים לקבוע את
הכותרות של ההצעות לסדר-היום? אני חושב
שאנחנו צריכים לקבוע את זאת, שאם לא כן תהיה אנרכיה. אנחנו איננו מבדילים
בין נאום ששיך לחבר זה או אחר, אלא זה שייך לכנסת כולה ומודפס על מסמך של
הכנסת. אמנם, כתוב שהנאום הוא של חבר זה או אחר, אבל כל הנאומים שייכים
לכולנו.

לשאל הסמכויות הדיקטטוריות - סטלין הגדיר
דרך זו של ויכוח טלולי, כויכוח תלמודישי, כנראה התכוון לגבאי, ואני אומר
שזה פלפול. כי הסמכויות הדיקטטוריות הן של הנציב העליון והוא העניק אותן
לראש הממשלה והוא פועל בלשנו - הרי זה על טהרת הדמוקרטיה. אבל אם מעמידים
הצעה לסדר-היום בצורה זו שהועמדה - זה עלול לפגוע.

חבר הכנסת בר-יהודה אומר כי בהצעות
המוגשות לסדר-היום, יש לדאוג לכך שלא תפגענה באופן אישי. - האם באופן
צבורי אפשר לפגוע? - אני חושב כי גם זה אפשר.

י. הררי - היו"ר:

אשר למושג "הצעות לסדר-היום" - אי-אפשר להשאיר
לכל חבר חופש פעולה מוחלט, שאם לא כן נגיע
לאבסורד. הנה למשל, יציע אחד החברים שהכנסת תברר את ענין מעילות שופטי
בית-הדין העליון, כך שאי-אפשר להשאיר חופש פעולה מוחלט. השאלה היא מי רשאי
לשנות את ניסוח הסעיפים לסדר-היום, וכאן ישנן אפשרויות אחדות: א) אין חלוקי
דעות מה אפשר להציע לסדר-היום, כי זה יהיה בגבולות הויכוח, למשל, חברת
הכנסת אילנית יכולה להציע כסעיף לסדר-היום התנפלות על יולדת ואין צורך
להוסיף את המלה "חוליגנית". אני מקבל את ההצעה שהניסוח צריך להיות כזה שלא
יוציא פסק-דין, אלא מה עוסד לדיון? ב) כל אחד יכול להציע לסדר-היום כל מה
שהוא רוצה וההחלטה תהיה נתונה ליו"ר הכנסת, אשר כל כונתו היא שהדיון יהיה
לבקורה. ג) אפשר גם להשאיר את ההחלטה לכנסת עצמה, ובשעה שחברת הכנסת אילנית
תציע, למשל, התנפלות חוליגנית על יולדת, יקום מישהו ויגיד כי הוא מסכים
לסעיף זה, אלא שיש לכתוב: המאורע שארע ליולדת.

עלינו להחליט אם משאירים החלטה זו לויכוח כללי
בכנסת או מוסרים זאת למסכות יו"ר הכנסת ואפשר יהיה תמיד לערער על הניסוח
בועדת הכנסת. ועדת הכנסת החליטה פעם, כי אין להכניס פנים בניסוח. אני תומך
בהצעת חברת הכנסת שימחוני, כי כל חבר רשאי להביא לסדר-היום כל מה שהוא
רוצה, יש הצעות שעבר עליהן כלח, ואז הכנסת תסיר אותן מסדר יומה.

אולם אני מנסה להועדה לשים לב לדבריו של
חבר הכנסת גרינברג, כי אם למשל, היינו בגסר התקציב והממשלה היתה צריכה לבצע
אי-אילו פעולות, היתה אומרת שהכנסת תאשר לה את התקציב ואז היא תבצע אותן,
כי הניצוץ עתה הוא בעל כורחה. כך יכול להיות המצב במדיניות החוץ ובמדיניות
הפנים. הכנסת צריכה להרכיב ממשלה והיא אחראית כלפי המדינה וכלפי עצמה,
אבל היא ספוזרת למעשה - זוהי שאלה משפטית.

עלינו עתה להחליט בענין הניסוח. ההנחה היא
שאין זכות מוחלטת לחבר הכנסת לנסח את ההצעה כפי שהוא רוצה. איזה שהוא
מוסד רשאי להכניס שנויים בניסוח, מאחר שאינם הולמים את הניסוח.

י. בר-יהודה:

יש זכות מוחלטת למציע ההצעה לנסחה כרצונו.
הנשיאות רשאית להוציא כסויים מעליבים.

א. תבואה:

אני מציע כי הזכות לכל חבר כנסת לנסח את ההצעה כרצונו ויו"ר הכנסת הזכות בידו לשנותה. יו"ר הכנסת חייב לבוא בדברים עם המציע בטרם שהוא מכניס את השנוי, ובמקרה של חלוקי דעות מכריע יו"ר הכנסת.

ב. בר-רב-האי:

אני לוקח בתור יסוד את הצעת חבר הכנסת בר-יהודה, ואני אוסר כי יש להוציא מניסוח ההצעה בטויים מעליבים או שיש בהם משום קביעת עמדה למפרע - רשות ההכרעה בידי יו"ר הכנסת.

ג. כסה:

מאחר שזו האלטה לדורות, אני מציע ששלושה מחברי הועדה יציעו ניסוח מתאים. אני מציע את שלושת החברים: בר-יהודה, תכנרי והררי.

ד. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

המטלה התפסרה ומכהנת עד יום הבחירות, מה שלא יוחלט, אני מזדהה הפעם עם דעתו של חבר הכנסת בר-יהודה, הוא נגע בתפישה שלי. אני למשל, מנהל את הישיבה והביאו הצעה לסדר-היום שבה מוזכר השם "מטלה" ויחליטו לדון בהצעה זו והדיון ימשך שעות ארוכות - אזי אני צריך לשקול אם לשנות מניסוח אצאאצאא ההצעה, כי אני הייתי מציע לשנות את המלה "כסלון". אבל לי היתה נראית כותרת כזו של התנפלות חוליגנית על יחלדת, כי היא היתה באמת חוליגנית.

אני מציע שועדת הכנסת תחליט על הדברים האלה סבלי ליצור תקדים לדורות. אשר לדין-וחשבון של שר החוץ, אין פרוש הדבר סמטוכחים על דבריו, אלא הכנסת יכולה להחליט זה וזה לא לעשות עכשו, כי עד הבחירות הממשלה מסלאת את תפקידיה.

ה. הררי ו'היר'ר:

עלינו להחליט אם אנו מה נחלים על הניסוח או נמסור את העניין לוועדה של שלושה חברים?

ו. בר-יהודה:

אני מציע שנשאיר את ההחלטה לנשיאות שהיא תפסוק לפי שכלה הישר, כפי שזה

היה נהוג עד כה.

ז. כ"ז:

אני מציע שנחליט כאן על עקרון, והחלטה על פרופורדה במסור לוועדת התקנון.

ח. הררי - היו"ר:

לפנינו ישנן שלוש הצעות: א) הצעת חבר הכנסת בר-יהודה - האומרת, כי יו"ר הכנסת רשאי לשנות את הניסוח במקרה ויש בטויים מעליבים.

ב) הצעת חבר הכנסת בר-רב-האי האומרת כי יו"ר הכנסת רשאי לשנות במקרה והנטוי אינו הולם, או יש בו משום קביעת עמדה למפרע.

ג) הצעת חבר הכנסת תבואה המוסר את ההכרעה בידי יו"ר הכנסת והוא יחד עם חבר הכנסת - המציע יחליטו על הנסוח המתאים.

ט. ח ל י ש י מ:

א. הוחלט כי יו"ר הכנסת רשאי לשנות את ניסוח ההצעות במקרה:

1. שיו"ר הכנסת רשאי לדרוש מחבר כנסת לשנות את הניסוח של הצעתו. לשם כך יזמין את החבר ויטביר לו את דרשתו.

2. במקרה של חלוקי דעות, דעת היו"ר קובעת.

אני מציעה, כי כל הצעה לסדר-היום שחבר אצא
מגיש יכולה להיות סוגשת בהגבלות הניסוח
כפי שקבענו והכנסת תדון אם היא יכולה לדון בכך?

י. שמרניצק:

בתקופה שאין מסשלה בעת איסון, המסשלה
פועלת בהתאם לחוק ועל-כן יבואו לסדר-היום
כל העניינים, וידונו על כל פעולה או חוסר פעולה של המסשלה, אבל לא על מדיניות
כללית.

י. בר-יהודה:

אני מציע כי גם פה לא נקבל החלטה - כי
זה ענין קונסטיטוציוני שיש בו משום

י. כסה:

הלכה לדורות.

אני מציע כי נעביר את הענין לוועדת חוקה
והיא תחליט על כך.

צ. יהודה:

אני מציעה שועדת הכנסת תקבל החלטה שלא
תשטט בתקדימים. ועדת חוקה מעבדת הצעת
חוק. לכן אני מציעה שההחלטה שנקבל תהיה אצא x אד-הוק ולא סחייבת את הכנסת.

פ. אילנית:

אני מבקש לדחות את ההצבעות בענין זה,
אבל מבקש זאת בשם סיעת מפלגת פועלי ארץ-
ישראל.

י. כסה:

פ ח ל י ט י מ:

בהתאם לבקשת סיעת מפלגת פועלי ארץ-ישראל
נדחת ההצבעה בקשר להחלטה איזה מהצעות אצא
לסדר-היום, שהוגשו ליו"ר הכנסת, יובאו
ובאיזה צורה.

י. שמרניצק - יו"ר הכנסת:

מכאן אני מבין כי אצ כל ההצעות תובאנה
לסדר-היום, פרט לאותן ההגבלות וזה, כמובן,
כולל את הודעת המסשלה על מדיניותה הכלכלית.

ש. סימוניס:

מאחר שאנו לא יכולים לקבל עתה כל
החלטה, השאלה היא אם למסשלה יש סמכות
לשנות את סדר-היום של הישיבה ביחס לאותן ההצעות שהובאו פה על-ידי יו"ר
הכנסת? כי אז אני מוכן להציע הצעה אחרת.

י. הררי - היו"ר:

אין מקום לכל הצעה חדשה, כי עתה בקשו
לדחות את ההכרעה בענין זה.

ש. כ"ז:

ועדת הכנסת לא קבלה עתה שום החלטה
בענין זה, כלומר יו"ר הכנסת יכול לנהוג

כפי שהוא נהג עד כה.

י. בר-יהודה:

מתוך כל ההצעות האלה יש הצעות שהן בטוח
אם אפשר להביאן לכנסת, אולם יש הצעות
שלכל הודעות אפשר להביאן - ויש להביאן.

י. שמרניצק - יו"ר הכנסת:

אני מסכים להצעה שזו מהי החלטה אד-הוק.

א. ציולינג:

אני רוצה לוטר לסדר, אנו איננו יכולים
להיות למסיבות של הזדמנויות שונות. יכול
לכל נכזבו זמן. כן אני מציע שנחזור לסדר הישן ונתחיל את הישיבות בשעה 15.00.
ולא ב-16.00 כפי שאנו נוהגים עתה, וביום ד' נשב כל היום.

י. שמרניצק - יו"ר הכנסת:

אני מציע לא לקבל עתה כל החלטה, חזר אצא
לגסור את הדברים לפי הוראת המצב.

פ. אילנית:

אני מזכירה כי בסיום המושב הקודם גמרה
ועדת המסנה את עבודתה ביחס לחוק חסינות
חברי הכנסת ויש להביא זאת עתה לוועדת הכנסת.